

Історія створення

Написав Administrator

П'ятниця, 17 червня 2011, 12:07 - Останнє оновлення Понеділок, 20 квітня 2015, 17:28

Матеріал підготовлено на основі статей проф. Т.Б.Буяльської в журналах: "Нова освіта України" - 1992, № 1; "Вісник ВПІ" - 1995, № 2; "Педагогіка і психологія" - 1995, № 2, та в інших публіцистичних виданнях.

28 вересня 1990р. проректор Буренніков Ю.А. довів до присутніх наказ ректора про створення КХЦ

Восени 1990 року у Вінницькому політехнічному інституті вперше серед технічних вузів України було створено культурно-художній центр (в подальшому ЦКіВС) як учбово-методичну базу для викладання дисциплін гуманітарного циклу.

Данина актуальному гаслу? Нагальна відповідь на потребу дня і вимоги Міністерства освіти? Чи відчайдушна спроба хоч щось змінити в ортодоксальній системі освіти?

І перше, і друге, і третє. Але головним було намагання реабілітувати і відновити поняття "вища освіта" в тому його справжньому розумінні, коли "вища" є ознакою розвитку по вертикалі, а "освіта" - прикметою глибинності, масштабності і багатозначності.

Їсвідомлюючи всю парадоксальність ситуації, коли виховання і гуманізм, вища школа і

Історія створення

Написав Administrator

П'ятниця, 17 червня 2011, 12:07 - Останнє оновлення Понеділок, 20 квітня 2015, 17:28

культура, людська особистість і фахівець виявилися роз'єднаними, а освіта опинилася за межами культури і гуманізму, - ми почали шукати відповідь на безліч наболілих і невідкладних питань.

викладач кафедри культури Л.В. Філонов на відкритті КХЦ

Одне з них - як врятувати людяність і духовність, які є сутністю освіти, культури, життя? Прикро, але саме це найскладніше завдання - олюднення людини - сприймається або як метафора, або як гасло, проголошення якого ні до чого не зобов'язує. Безнадійно позбавлений певної наукової одночасності й обґрунтованості, термін "олюднення людини" не сприймається в якості чіткого завдання, яке можна було б прийняти до виконання, його неможливо уявити собі ні в формі наказу, ні розпорядженням. У хаосі ж дегуманізованого життя воно виглядає занадто поетичним.

Та все ж, саме з нього народилась думка про створення культурного центру. Спершу ця ідея в технічному вузі декому здавалася надуманою й особливої зацікавленості не викликала ні у студентів, ні у викладачів. Та все ж народжена й підтримана, вона спонукала до розвитку, який мав бути послідовним, але стрімким.

Стартувати ми почали не просто з нульової позначки, а дещо значно нижчого рівня наближеного до знаку (-), особливо, якщо зважити на соціально-економічну ситуацію початку 90-х. Але нас, невеличку групу одностайців в кількості 6-ти осіб, надихала підтримка і допомога ректора університету Б.І.Мокіна та переконання, що в умовах невідворотної ходи науково-технічного прогресу вища освіта має виконати свою найважливішу місію: відновити й зберегти цілісність людини, збагатити її тими знаннями і тим духовним потенціалом, що забезпечує формування суб'єктів-творців культури, тобто людей, які за допомогою спеціальних знань, на засадах фахової освіти будуть спроможні зберігати і примножувати матеріально-технічні та духовні здобутки людства ([власної нації зокрема](#)).

Відомо, що характер і зміст навчального процесу в технічному вузі значною мірою підпорядкований завданням вузької спеціалізації, не в змозі забезпечити реальної можливості для розвитку і збагачення всебічних інтелектуально-духовних потреб особистості, формування належного рівня культури, творення технічної інтелігенції.

Визначивши головною метою підготовку вузьких фахівців, вища школа втрачає можливість відтворювати і відновлювати національну еліту і таким чином поступово втрачає духовну енергію того вищого шару культури в ойкумені якого вона тільки й може плідно функціонувати. Незаперечним є також і те, що інтелігент формується потенціалом усєї культури, а не однієї з її граней - науково-технічним прогресом. Для подолання цього протиріччя і необхідно було створити культурологічний центр, як своєрідну міні-модель культури зі своєю духовною атмосферою, своїми художніми музеями і традиційними святами.

Робота всіх підрозділів ЦК і ВС базується на тезі: культура існує не як один із аспектів людського буття; культура - це універсум інформаційних просторів і в той же час своєрідне поле, на якому зростає і вдосконалюється людина (спеціаліст зокрема).

листопад 1990р. відкриття музею Подільського мистецтва

Перший художній музей Вінницького державного технічного університету було відкрито 26 грудня 1990 року. Введення в учбову програму курсу "Історія та теорія культури", перехід на університетську програму навчання, завдання виховної роботи з молоддю, соціально-економічні, політичні, культурні процеси перетворення в суспільстві вимагали пошуку нових кроків до вирішення багатьох проблем гуманітаризації, гуманізації навчання і виховання.

-

Історія створення

Написав Administrator

П'ятниця, 17 червня 2011, 12:07 - Останнє оновлення Понеділок, 20 квітня 2015, 17:28

Досвід роботи нашого вузу дає підстави стверджувати, що суб'єкт культури (яким і є освічений фахівець) формується саме засобами культури в національно-культурному середовищі, тому не може бути дивною вимога до всіх закладів освіти бути водночас і осередками культури. Культурно-художній центр є водночас і навчально-методичним лабораторним комплексом, і своєрідним мистецьким центром, що проводить дослідження, пов'язані з вивченням творчості подільських художників. Інформація про творчу спадщину сучасних подільських художників аналізується, систематизується і використовується у навчальному процесі.

Експозиції художніх залів ВНТУ є свідченням існування феномену "Подільський живопис" з своєрідною естетикою, філософією, кольоровою гамою. Художні музеї ЦК і ВС налічують понад 600 мистецьких творів (живописні полотна, скульптура, твори декоративно-ужиткового мистецтва - подільські рушники, витинанки, гончарні вироби, вироби з дерева, гобелени, писанки, тощо).

Характерною особливістю художніх музеїв ВНТУ є те, що тут експонуються роботи як професійних художників, так і аматорів, а також таких майстрів, які творчо поєднують авангардність з народною традиційністю і самобутністю. Функціонування музеїв, як навчальних художніх лабораторій доводить, що безпосередня робота з живописними першотворами розвиває естетичні смаки студентів, сприяє пробудженню інтересу до мистецтва, розвитку здібностей його сприйняття і розуміння, розкриттю і реалізації особистих творчих можливостей у будь-якій сфері, в тому числі, і в професійній.

22 листопада 1991р. відкриття меморіалу Ф.З.Коновалюка

Існування мистецького центру в університеті надихає студентів на пошукову, науково-дослідницьку роботу, пов'язану з вивченням творчості Ф.З. Коновалюка та творчості подільських художників. Про це свідчать студентські доповіді, з якими вони виступають на щорічних традиційних науково-практичних конференціях професорсько-викладацького складу, співробітників і студентів, що проходять щорічно у

Історія створення

Написав Administrator

П'ятниця, 17 червня 2011, 12:07 - Останнє оновлення Понеділок, 20 квітня 2015, 17:28

ВНТУ. Окрім того, організація індивідуальної та самостійної роботи студентів в музеях ВНТУ, проведення оглядових та тематичних екскурсій, як на рівні вузу, так і міста та області, дає змогу не тільки ознайомитись із сучасним мистецтвом Поділля, але й усвідомити, що відбувається в мистецтві Подільського регіону, орієнтуватися у сучасному художньому процесі Вінниччини і розуміти, якими талановитими митцями вона багата. Безперечно, що при викладанні курсів "Українська культура", "Естетика та культурологія" і, навіть, курсу "Етика та культура" неможливо не скористатися меморіальним комплексом Федора Зотовича КОНОВАЛЮКА (1890 - 1984), який народився у нас на Вінниччині в с. Калівці (тепер с. Ягідне).

Зали музею "Сучасний подільський живопис", "Подільський модернізм" використовуються не тільки при викладанні курсу "Українська культура", але і при вивченні дисциплін "Західноєвропейське мистецтво", "Етика і культура", "Естетика і культурологія". Серед художніх творів, які ілюструють різноманітні жанри, стилі і напрямки живопису, знаходяться роботи авторів, відомих далеко за межами України, полотна яких прикрашають музеї та приватні колекції в різних країнах світу.

Сьогодні Центр культурології і виховання студентів налічує такі художні зали:

"Меморіал Ф.З.Коновалюка" (ауд.2357 та зала мініатюри ауд.2353), який стимулює студентів до науково-дослідницької і пошукової роботи, орієнтує на збереження культурної спадщини народу, стимулює до власних спроб в художній творчості, або до пошуку забутих імен митців Поділля, дослідження історико-художньої спадщини.

Дві зали **"Сучасне подільське мистецтво" (ауд.2352)** та **"Подільський модернізм"**

(ауд.2255)

, завдяки яким студенти знайомляться з особливостями українського живопису (подільського зокрема), залучаються до екскурсійної роботи, до підготовки художніх виставок, до організації творчих зустрічей з митцями Поділля. Вчать розуміти мову мистецтва, декодувати художні знаки та символи; мають змогу збагатити власний духовний простір новими філософсько-етичними "сміслами" та культурним змістом.

"Зала скульптури" (ауд.2252) - єдина зала в місті (а можливо і в області), де студенти можуть отримати уявлення про СКУЛЬПТУРУ, як просторово-образотворче мистецтво, що опановує і збагачує світ через створення пластичних образів, демонструючи пластику та можливості різних матеріалів (мармур, граніт, різні каміння, дерево, глину, шамот, бронзу та ін.).

"Українська народна ікона та декоративно-ужиткове мистецтво" (ауд.2256) - зала, де представлена українська, а також подільська ікона XIX ст. Цікавими є експонати побутового використання, а також український одяг, рушники XVIII-XX ст.

"Меморіальна зала родини Довженків" (ауд.2258) - представляє великий художній доробок головного художника Вінницького художньо-виробничого комбінату Анатолія Івановича Довженка (1932-1990 рр.); його дружини скульптора Ірини Павлівни

Історія створення

Написав Administrator

П'ятниця, 17 червня 2011, 12:07 - Останнє оновлення Понеділок, 20 квітня 2015, 17:28

Довженко (1937-2007 рр.) та їх дочки Ольги Анатоліївни Довженко (1963-1994 рр).

"Виставкова зала" (ауд.2262), яка орієнтує на вивчення творчих здобутків митців Вінниччини, стимулює до власної творчості; розширює коло спілкування з представниками творчої інтелігенції; збагачує досвідом участі на мистецьких презентаціях; вчить співставляти власні художні враження та оцінки з оцінками експертів та фахівців